

Príprava na vyučovaciu hodinu: z predmetu Náboženská výchova

Škola: Združená stredná škola SD Jednota Giraltovce

Vyučujúci: A. Štefaniová,

Dátum:

Odbor: Podnikanie

trieda: 2.B

Téma: Pôvod zla

Výchovný cieľ: - viesť k vd'ačnosti za dar slobody **Vzdelávací cieľ:** - vysvetliť pôvod zla

Metódy: 1. slovné - monologické, výklad; dialogické, rozhovor; 2. názorné - demonštračné; 3. aktivizujúce;

Formy: 1. individuálne; 2. skupinové;

Použité učebné pomôcky: učebnica NV, obrázky, citáty SP, príbehy,

Medzipredmetové vzťahy:

Štruktúra vyučovacej hodiny: Úvodná časť - motivácia:

Hodinu začneme krátkou modlitbou.

Skontrolujem dochádzku, ak bola zadaná domáca úloha, v krátkosti spoločne so žiakmi. Na predchádzajúcej hodine sme sa rozprávali o stvorení sveta a človeka. Skúsme si spolu v krátkosti pripomenúť, o čom sme sa rozprávali. ... V závere Gen sme si prečítali: „ Boh Videl všetkočo urobil, a hľa, bolo to veľmi dobré. " (Gen 1,31).

- Ľudia boli stvorení pre lásku a šťastie. A predsa na zemi vidíme veľa bolesti a nešťastia. Prečo ľudia trpia? Odkiaľ sa vzalo zlo? Každý si už takúto otázku určite položil.
- Počas života každý človek trpí. Keď sa pozrieme okolo nás, môže sa nám zdať, že svet je plný utrpenia. Stačí si len otvoriť noviny, či pozrieť televízne správy, vidíme zlo v najrôznejších podobách. Časť utrpenia, ktoré vidíme okolo seba, spôsobuje nedbalé a sebecké konanie ľudí. Niekedy je však utrpenie spôsobené okolnosťami, ktoré sa vymykajú ľudskej kontrole (prírodné katastrofy). Tieto utrpenia sa nám zdajú a človekom. Človek sa odvracia od Boha, nerešpektuje jeho vôľu. Hriech v podstate znamená postavenie sa na roveň Bohu, je to aj urážka. Boh totiž miluje človeka a hriechom človek odmieta túto lásku. Človek sa vzdal Boha a hľadá šťastie tam, kde ho niet.

- Ježiš toto učenie ďalej rozvádza, keď hovorí: „*Lebo zvnútra, z ľudského srdca vychádzajú zlé myšlienky, smilstvá, krádeže, vraždy, cudzoložstvá, chamtivosť, zlomyseľnosť, klamstvá, necudnosť, nenávisť, rúhanie, pýcha, hlúposť, všetky tieto zlá vychádzajú zvnútra a poškvrňujú človeka* " Mk 7, 21-22.

Apoštol Pavol hovorí: „mzdou hriechu je smrť" Rim 6, 23. Biblia nemá na mysli výlučne len telesnú smrť, ale aj smrť v duchovnom zmysle.

Dôsledkami hriechu sú strata svätosti a spravodlivosti. Biblia medzi tresty za hriech radí aj prekliatie zeme a telesnú bolesť.

Človek sa rozhodol odvrátiť od Boha, postaviť sa na jeho miesto a sám si určovať životné pravidlá. V tú chvíľu zostal odkázaný sám na svoje vlastné sily, bez Božej moci, ktorú odmietol. Vo chvíli, keď sa človek Boha vzdal, prestal byť schopný žiť s Božou vládou a začal sa dopúšťať ďalších hriechov. Adam odkázaný len na vlastné sily už nedokázal dokonale poslúchať Boha a tento stav hriešnosti je službou diablu.

Dedičný hriech nemôžeme chápať, ako konkrétny skutok. Zdedili sme stav, do ktorého sme sa narodili. Na dedičný hriech sa musíme pozeráť ako na prirodzený dôsledok Adamovho činu. Následkom Adamovho hriechu bola strata „prirodzenej možnosti" človeka žiť bez hriechu, oslabenie slobodnej vôle, strata Božej milosti. Z toho stavu sa človek čisto vlastnou mocou bez Božej milosti nedokáže pozdvihnúť. Boh nie je ten, ktorý by prial ľuďom, aby sa rodili v dedičnom hriechu, naopak, On je ten, ktorý z hriechu zachraňuje. /Ef 2,4/

Kresťania veria, že Boh stvoril ľudí so slobodou zvoliť si medzi dobrom a zlom. Diabol, zdroj všetkého zla priviedol ľudí k vzbure. Následkom toho sa svet odchýlil od dokonalého Božieho plánu. Rodíme sa so sklonom ku zlu. Všetci nosíme v sebe následky dedičného hriechu. Sme vystavení vplyvu okolia i vlastným sklonom, ktoré sú mnohokrát zlé. Svet je plný pokušení, ktoré znižujú našu ostražitosť a zľahčujú úsudok svedomia. Zvlášť mladý človek je vystavený pokušeniam. Je to spoločnosť, zlí kamaráti, médiá aj vlastná prirodzenosť. Často sa dáme pokušením oklamať, že zažijeme niečo krásne. Hriech veľa sľubuje, ale nič nespĺní. Aj prvých ľudí zviadol zlý duch na hriech sľubmi niečoho krásneho. Na takéto zdania naletí aj dnešný človek. Ale potom prichádza sklamanie, hanba, strach, výčitky svedomia. Hriech je najväčší nepriateľ človeka, je prekážkou spojenia s Bohom, kto premárnil majetok, stratil veľa. Kto stratil zdravie, stratil viac. Ale kto stratil Boha hriechom, stratil všetko. Hriech spôsobuje nešťastie jednotlivcom, rodinám i celej spoločnosti. Teda nie Boh je príčinou trestov, ale „nedostatok Boha", jeho odmietnutie človekom. Riešením môže byť jedine to, čo nazývame pokáním, návratom k Bohu.

celkom bez príčiny. Existencia utrpenia, zvlášť takého, ktoré nespôsobili ľudia, je hlavnou príčinou, prečo je niektorým ľuďom ťažko veriť v Boha alebo celkom odmietajú náboženstvo.

- Niektorí ľudia hovoria, že Boh nemôže existovať, pretože na svete je toľko utrpenia ... *Čo si ty o tom myslíš?*

Sv. Tomáš Akvinský hovorí: „Zlo je nedostatok dobra." *ako by si vysvetlil tento výrok, súhlasíš s ním?*

Každý vo svojom živote čelil utrpeniu vtedy sa vynára otázka Prečo? Prečo práve ja? Čo zlé som urobil? Aj v Starom zákone nachádzame výzvy k Bohu: Ž 13, 2-3 „Dokedy, Pane ...?“ ; Z 22,2 „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil...“ Človek nie je stvorený pre utrpenie, preto ho nemôžeme prijať, naháňa nám strach a my ho odmietame. Je to teda Boh, Stvoriteľ, Pán sveta, ktorému kladieme otázku Prečo. A sme vo veľkom pokušení podozrievať ho, že on je pôvodcom zla: „keby bo Boh dobrý, nedovolil by to...“ atak je to už od dedičného hriechu. Boh sa však nezmenil, to my sme sa zmenili.

Hlavná časť:

- Biblia sa vyjadruje o tom, prečo je vo svete utrpenie. V prvých dvoch kapitolách knihy Genesis sa dočítame, že Boh stvoril svet, ktorý bol dobrý. V tretej kapitole je však správa, že sa ľudia proti Bohu vzbúрили, a preto musia niesť následky svojho rozhodnutia - spory, utrpenie a smrť.
- Vzbura je ústrednou témou Biblie. Podľa toho príbehu Boh ľudí stvoril a dal im možnosť zvoliť si, ako budú žiť. Boh vo Svätom Písme objasňuje počiatok dejín hriechu a utrpenia, ako ľudia vzbúrou proti Božiemu príkazu stratili dôverný vzťah k bohu a pokazili svet. Ich dokonalý vzťah s bohom a prírodou sa zrútil. Medzi Boha a ľudí sa vlúdl strach a vina.

V učebnici máme úryvok z Gn, ktorý si každý sám prečíta prečíta.

Tento príbeh ľudia chápu rôzne. *Ako si ho pochopil ty?* je známy najmä z obrázkových biblií, kde je zobrazený strom, jablko, a Eva podáva Adamovi jablko. No keď si pozorne prečítame biblickú správu, nikde sa o konkrétnom ovocí nedočítame. Je to len predstava umelca, ktorý sa snaží príbeh zobraziť. Mnoho ľudí si ho často vysvetľuje ako mýtus, ktorý rozpráva o vzťahu medzi Bohom a ľuďmi.

Ak deťom vysvetľujeme zložité biologické alebo fyzikálne javy, používame zjednodušené a nie vedecky absolútne presné vyjadrenia, ale spôsob vyjadrovania sa snažíme používať čo najnázornejší, mnohokrát obrazný, aby bol čo najprístupnejší detskému chápaniu. To však neznamená, že sa mýlime, alebo deti klameme. Podobne môžeme povedať, že aj Boh zvolil pre písanie svojich slov literárny štýl, ktorý by zodpovedal chápaniu ľudí vo všetkých storočiach bez ohľadu na to, nakoľko je rozvinutá veda.

Podľa exegetov - strom života - je metaforou života s Bohom, strom poznania dobra a zla - je metaforou hriechu, odmietnutia Boha, pokusu o nezávislosť na Bohu. Biblický opis tu vyjadruje dve témy: život a morálka. Konanie dobra - ovocie zo stromu života znamená spoločenstvo s Bohom a život. Konanie zla - je späté so smrťou. Ovocie zo stromu poznania dobra a zla spôsobuje smrť.

Pozrime si, čo hovorí učiteľský úrad Cirkvi prečítame si z učebnice citát KKC : jeden zo žiakov ho prečíta nahlas.

Boh musel prvým ľuďom dať nejaký príkaz, ktorý by im dával možnosť slobodne sa rozhodnúť pre poslušnosť Bohu, alebo proti nemu. Bez takéhoto príkazu by nebolo možné zhrásiť, ale ani slobodne sa pre Boha rozhodnúť. Človek by bol „naprogramovanou“ neslobodnou bytosťou, ktorá by nebola schopná lásky, pretože láska je slobodné rozhodnutie sa pre druhého. Človek teda dostal možnosť milovať Boha.

- Hovoríme, že človek je slobodný, má slobodnú vôľu. Môže sa slobodne rozhodnúť preto, lebo má rozum.

- Boh stvoril človeka a dal mu slobodnú vôľu zvoliť si medzi životom sústredeným na Boha alebo na seba. Ľudia majú sklon viesť život sústredený na seba.

Adam a Eva zhrešili ťažko, lebo si boli plne vedomí, že robia to, čo Boh zakázal. Nemali žiaden dôvod pochybovať o tom, že Boh z lásky upozorňuje, aby nechceli „poznať zlo“. Pokušiteľ ich nenútil, ani Boh im nezabránil v slobodnom rozhodovaní. Spoznali zlo so všetkým, čo znamená.

- *skúste sa zamyslieť: rodičia často plačú nad dieťaťom, ktoré trvá na tom, že pôjde vlastnou cestou. Ako asi toto rozhodnutie vnímal Boh?*
- *Jindra 16 rokov: „Boh stvoril ľudí so slobodnou vôľou. Má súcit s človekom a trpí rovnako ako matka, ktorá sa díva ako si jej drogový závislý syn ničí život. Božia láska je trpiaca. “*
- *Ak vás vaši rodičia napomínajú alebo vám niečo zakazujú, čo myslíte bude to preto, že pre vás chcú niečo zlé? Určite nie, len na základe už vlastných skúseností vás chcú ochrániť pred chybami a ich následkami.*
- *Koľkokrát ste sa vzbúrili proti rodičom? A z akých dôvodov? Existuje niečo , čo dnes v tebe prebúdzá chuť vzbúriť sa?*
- *Boris 17 rokov: „Boh nám daroval slobodnú vôľu, preto nemôže prísť a prinútiť nás konať len dobré veci. Môžeme si zvoliť medzi dobrom a zlom. Boh nie je diktátor. Rovnako nemôžeme naprávať a odstraňovať zlo, ktoré na tomto svete existuje. “ Čo si myslíte o poslednej časti môžeme alebo nemôžeme naprávať zlo?*

Hriech je neposlušnosť voči Bohu. Ján Pavol II : „hriech je neposlušnosť človeka, ktorý koná svojvoľne, neuznáva Božiu vládu nad svojim životom“. Je tiež pretrhnutie vzťahu medzi Bohom

- *keď niekto vykoná niečo zlé, často hovoríme o strate nevinnosti. Spomeň si, kedy si ty urobil niečo zlé a prečo si mal strach. Aké to bolo?*

Príbeh o odpustení: Mahatma Gándí hovorí zo svojho života: Mal som 15 rokov, keď som sa dopustil krádeže. Mal som dlhy, a preto som ukradol otcovi zlatý náramok. Predal som ho, aby som mohol dlhy splatiť. Nemohol som však uniesť bremeno svojej viny. Keď som stál pred otcom, hanbil som sa otvoriť ústa. Svoje priznanie som mu teda napísal. Keď som otcovi podával lístok, triasol som sa na celom tele. Otec lístok prečítal, zatvoril oči a potom ho roztrhal. „ Dobre“, povedal potom a objal ma. Od tej doby som mal svojho otca ešte radšej.

Ako sa správaš, keď urobíš niečo zlé, keď sa ti nedarí žiť v súlade s ideálmi? Premýšľaš nad

svojím správaním? Nájdeš si výhovorku? Máš výčitky svedomia? Sústrediš svoje úsilie na zmenu?

Boh miluje človeka, ale nie jeho hriechy. Boh vie o nás všetko a ak urobíme niečo zlé, trpezlivo čaká, kým sa nepriznáme a neofutujeme to, aby nám mohol odpustiť.

Aj keď sme zdedili pokazený svet, Boh vo svojej добрote nám ponúkol druhú šancu oslobodiť sa z otroctva hriechu skrze Krista, ktorý nás oslobodil. / Gal 5, 1; 6/ /Kor 5, 47-9/ Boh je nekonečne milosrdný a pomáha človeku, aby našiel cestu späť k nemu.

Žiadny človek nie je dokonalý. Aj tých najhorších ľudí môže Boh zachrániť a priviesť k novému začiatku.

Je tu však jedna podmienka - ľútosť nad hriechom, jeho vyznanie a odpustenie. /Rim 8,38/

Ukončenie hodiny — *domáca úloha, žiaci si vyberú jednu zo zadaných úloh:*

- Hriech sa opisuje ako rakovina - keď sa nelieči, rozožiera celého človeka. Možno ho tiež prirovnať k brečtanu - ak ho nestrhneme, udusí rastlinu. Nakresli svoju predstavu znázorňujúcu hriech. Pomenuj ju.
- sleduj televízne správy a zostav zoznam všetkých druhov utrpenia, o ktorých hovoria. Vypracuj plán „prvej pomoci“ pre trpiacich.
- Napíš moderný príbeh na tému vzbury Adama a Evy.

Na záver krátke zhrnutie spoločne so žiakmi, prípadne, ak niečomu nerozumeli, vrátiť sa k tejto časti, modlitba, alebo poďakovanie.